

SIEWIERZ REALIZUJE PROJEKT ZAGŁĘBIOWSKIEGO PARKU LINEARNEGO DOLINY PRZEMSZY I BRYNICY

Zagłębiowski Park Linearny to wspólny projekt inwestycyjny miast i gmin, które są położone w dolinie rzek Przemszy i Brynicy. Idea opartego na partnerstwie samorządów projektu, dotycząca rewitalizacji i ochrony zagłębiowskich terenów zielonych rozpoczęła się partnerską umową w 2013 roku. Wówczas podpisali ją reprezentanci siedmiu jednostek samorządu terytorialnego: Dąbrowa Górnicza jako lider projektu, Sosnowiec, Będzin, Siewierz, Psary, Sławków oraz Powiat Będziński oraz partnerzy społeczni i gospodarczy. Projekt jest realizowany w ramach wdrażanego przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju Programu Regionalnego „Rozwój miast poprzez wzmocnienie kompetencji jednostek samorządu terytorialnego, dialog społeczny oraz współpracę z przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego”, dofinansowanego ze środków Mechanizmu Finansowego EOG i środków krajowych na lata 2009-2014.

Przedsięwzięcie realizowane przez Siewierz w ramach projektu „**Zagłębiowski Park Linearny - rewitalizacja obszaru funkcjonalnego doliny rzek Przemszy i Brynicy - Gmina Siewierz**” polega na ochronie wartości przyrodniczych na terenach zielonych, poprzez stworzenie **parku miejskiego w sąsiedztwie Szpitala Chorób Płuc w Siewierzu wraz z budową Centrum Edukacji Ekologicznej** oraz dalsze **zagospodarowanie terenu zielonego przy Zamku w Siewierzu** poprzez budowę nasypu turystyczno-widokowego. Projekt zakłada stworzenie zielonych przestrzeni parkowych graniczących z rzeką Przemszą, stanowiących miejsce edukacji ekologicznej i wypoczynku, przy jednoczesnym stworzeniu warunków dla prawidłowego stanu siedlisk przyrodniczych. Planuje się utworzyć atrakcyjny obszar o szerokim oddziaływaniu: przyrodniczym, edukacyjnym i zdrowotnym z wykorzystaniem istniejących wysokich walorów naturalnych i lokalizacyjnych. Dolina Przemszy w granicach Gminy Siewierz to obszar o nieprzeciętnych atutach ekologicznych, ze względu na licznie występujące zbiorowiska roślinności z licznymi gatunkami roślin i zwierząt rzadkich i chronionych. Ponadto, dolina Przemszy jest ważnym korytarzem ekologicznym o znaczeniu ponadregionalnym.

Zagospodarowanie zielonych terenów umożliwi obserwację roślin i zwierząt w ich naturalnym środowisku, jak również dotarcie z informacją o środowisku przyrodniczym do jak najszerszego grona zwiedzających poprzez spacer i wypoczynek na wolnym powietrzu, a także pogłębianie wiedzy o środowisku przyrodniczym.

Planowane do wykorzystania tereny położone są w niewielkiej odległości od historycznego centrum miasta. Teren przy Zamku w Siewierzu nad rzeką Przemszą to obszar o dużym potencjale przyrodniczym. Planuje się budowę ścieżki dydaktycznej wzdłuż rzeki Przemszy na planowanym ziemnym nasypie widokowym, który uporządkuje ruch pieszy, zapewniając bezpieczeństwo siedliskom przyrodniczym. Jednocześnie nasyp będzie stanowić malowniczą ścieżkę zapewniającą widok na meandry Przemszy i siedliska przyrodnicze, siewierski Zamek i zielone błonia. Poza budową ścieżki dydaktycznej na nasypie, planuje się budowę niezbędnej infrastruktury towarzyszącej, w tym m.in. oświetlenie i monitoring oraz niezbędne elementy małej architektury.

Obszar przy Szpitalu Chorób Płuc w Siewierzu, zlokalizowany pomiędzy ulicami: Żwirki i Wigury, Oleśnickiego, a rzeką Przemszą jest w chwili obecnej terenem niezagospodarowanym, porośniętym nieuporządkowaną roślinnością, z nieuregulowanym ruchem pieszym, nie zapewniającym dostatecznej ochrony dla występujących nadbrzeżnych siedlisk przyrodniczych. Dla tego terenu zakłada się przywrócenie funkcji parku miejskiego, nawiązującego stylem do istniejącej przyrody i do zabytkowego charakteru miasta. W ramach wykorzystania tego terenu planowane są między innymi: 1) ciągi komunikacyjne w kształcie płynnych linii przenikających się i tworzących tym samym dogodne warunki do wypoczynku na łonie przyrody wraz z dojściem do rzeki, 2) tereny służące edukacji ekologicznej, w tym ścieżki dydaktyczne, tematyczne place zabaw, ścieżki ekologiczne do przejścia z wykorzystaniem parku linowego. 3) naturalne tereny zielone wraz z dojściem do dopływającego do Przemszy potoku Jordan, z zachowaniem siedlisk przyrodniczych, 4) elementy małej architektury uzupełniające projektowane elementy zagospodarowania terenu wraz z oświetleniem i monitoringiem, 5) usługi ekosystemowe, 6) infrastruktura użytku publicznego. Obecnie brak jest w gminie urządzonego parku miejskiego oraz innego terenu, któremu można by nadać takie funkcje. Zagospodarowanie terenów zielonych w centrum Siewierza jest zgodne z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego i zawiera się w posiadanych dokumentach strategicznych.

Bezpośrednio przy parku planuje się budowę Centrum Edukacji Ekologicznej. Budynek będzie wyposażony między innymi w salę konferencyjną, która dzięki nowoczesnemu wyposażeniu multimedialnemu przystosowana zostanie do prowadzenia różnego rodzaju konferencji, spotkań, organizowania prezentacji, odtwarzania filmów przyrodniczych w technice 3D, salę ekspozycji przyrodniczej (salę wystawienniczą), w której przewiduje się organizowanie wystaw przyrodniczych, czytelnię, w której będzie można skorzystać z książek i filmów o tematyce przyrodniczej, jak również z trzech stanowisk komputerowych, salę warsztatową dla prowadzenia zajęć ekologicznych dla szkół podstawowych z terenu Gminy Siewierz, a także kotłownię, pomieszczenie socjalne, toaletę. W ramach budowy Centrum przewiduje się utworzenie między innymi wirtualnej ścieżki przyrodniczo-edukacyjnej po lesie 3D oraz ścieżki ekologicznej dla malucha, zlokalizowanej przy budynku Centrum wyposażonej np. w tablice interaktywne, odciski tropów zwierząt, punkt obserwacyjno-rozpoznawczy roślin i zwierząt, leśne koło fortuny wraz z księgą pytań, itp. Wraz z wykonaniem budynku, planuje się budowę niezbędnej infrastruktury towarzyszącej, tj. przyłączy mediów, przyłącza kanalizacji sanitarnej, drogi dojazdowej - wewnętrznej, parkingu. Budynek nie będzie miał barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych. W ramach budowy Centrum Edukacji Ekologicznej przewidziano zakup wyposażenia, m.in. sprzęt multimedialny, stanowiska komputerowe, meblowanie, bibliotekę ekologiczną, itp. W ramach projektu planuje się także realizację szkoleń o tematyce ekologicznej związanej z realizowanym projektem.

W ubiegłym roku odbyły się szerokie konsultacje realizacji całości projektu i jego poszczególnych elementów, które dały samorządom obraz jakimi zielonymi przestrzeniami byłiby zainteresowani mieszkańcy Zagłębia Dąbrowskiego. W dniu 22 czerwca został rozstrzygnięty konkurs na koncepcję urbanistyczno-architektoniczną Zagłębiowskiego Parku Linearnego. I nagroda oraz zaproszenie do negocjacji w trybie zamówienia z wolnej ręki na opracowanie dokumentacji projektowej przypadła firmie **ARUP sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie**.

W ocenie sądu konkursowego Koncepcja przedstawia spójną i czytelną strukturę parku obejmującą elementy przyrodnicze i kulturowe. Są one we właściwy sposób powiązane siecią tras pieszych i rowerowych. Część z nich wykorzystuje nieczynne trasy kolejowe. Wyznaczono sieć węzłów obejmujących dystrybucję i obsługę ruchu użytkowników parku połączonych z dworcami kolejowymi. Na trasach przewidziano rozmieszczenie punktów obsługowych i wypoczynkowych zlokalizowanych w atrakcyjnych obiektach technicznych i komunikacyjnych (m.in. w wagonach kolejowych). Zaproponowano sposoby zachowania różnorodności biologicznej obszaru oraz miejsca jej wzbogacenia prezentując metody renaturyzacji odcinków rzek i wyznaczając obszary do rewitalizacji.

Tereny wskazane do dokładniejszego opracowania zagospodarowano z uwzględnieniem preferencji użytkowników. Przewidziano zróżnicowany i atrakcyjny program użytkowy rozmieszczony racjonalnie w przestrzeni. Na podkreślenie zasługuje szeroka gama form zieleni urządzonej (aleje, szpalery, labirynty, łąki itd.) oraz atrakcyjna architektura. Mała architektura w formach wynikających z preferencji naturalnych materiałów w szerokim zakresie uwzględnia potrzeby rowerzystów oraz wykorzystująca potencjał różnych miejsc (wały, nieczynne torowiska i stacje kolejowe, różne ukształtowanie koryta rzek).

Koncepcja systemu informacji wizualnej opiera się na czytelnej zasadzie przyporządkowania swoistych elementów (m.in. gatunków drzew) do obszarów poszczególnych gmin.

W dniu 16 lipca w Urzędzie Miasta i Gminy Siewierz odbyło się spotkanie z przedstawicielami firmy Arup mające na celu ustalenie szczegółów zakresu prac

projektowych na terenie Gminy Siewierz. Szczegółowe informacje o realizacji projektu przez wszystkich partnerów można znaleźć na stronie <http://parklinearny.pl/>.

Urząd Miasta i Gminy Siewierz, 42-470 Siewierz, ul. Żwirki i Wigury 16, tel. 32 64 99 400, e-mail: siewierz@siewierz.pl
Burmistrz Miasta i Gminy Siewierz mgr Zdzisław Banaś